

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

La data de 17 decembrie 2015, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 666 din noul Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010, cu modificările ulterioare; în continuare NCPC), care privesc, în esență, încuviințarea executării silite de către executorul judecătoresc [a se vedea Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, disponibilă la adresa de internet: <https://www.ccr.ro/files/products/895.pdf>].

Curtea Constituțională a stabilit că dispozițiile art. 666 NCPC contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) și art. 126 alin. (1), prin prisma exercitării de către executorii judecătorești a unei activități specifice instanțelor judecătorești, precum și ale art. 21 alin. (3) și art. 124, prin prisma faptului că declanșarea procedurii executării silite este sustrasă controlului judecătoresc, iar, în acest fel, pe de o parte, exigențele dreptului la un proces echitabil, sub aspectul imparțialității și independenței autorității, nu sunt respectate, iar, pe de altă parte, înfăptuirea justiției este „delegată” executorului judecătoresc.

De asemenea, Curtea Constituțională a reținut încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată, întrucât legiuitorul nu a respectat Decizia Curții Constituționale nr. 458/2009 (referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 13 din Legea nr. 459/2006), ignorând exigențele constituționale stabilite prin aceasta. Prin decizia amintită, Curtea Constituțională a stabilit că declanșarea celei de-a doua etape a procesului civil se poate realiza doar prin exercitarea controlului judecătoresc cu privire la aceasta, executorul judecătoresc nefăcând parte din autoritatea judecătorească.

Decizia amintită cuprinde, în considerente, și efectele pe care le va produce de la data publicării sale în Monitorul Oficial al României, în sensul că:

- decizia nu se va aplica în privința procedurilor de executare silită încuviințate

până la data publicării sale;

- decizia se va aplica în privința contestațiilor la executare formulate împotriva încheierii de încuviințare a executării silite date de executorul judecătoresc aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data publicării acesteia, precum și în cele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus menționată;

- din ziua publicării deciziei, competența executorilor judecătorești de a încuviința executarea silită încetează.

De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a reținut că până la adoptarea soluției legislative corespunzătoare, ca o consecință a acestei decizii, instanțele judecătorești urmează să aplice în mod direct dispozițiile art. 21 alin. (3), art. 124 și art. 126 alin. (1) din Constituție, devenind, astfel, competente să încuviințeze executarea silită.

Potrivit celor reținute de Curtea Constituțională în decizia mai sus amintită, odată cu publicarea acesteia, legiuitorul, în temeiul art. 147 alin. (1) din Constituție, are obligația de a pune de acord întreaga procedură de încuviințare a executării silite cu dispozițiile Constituției constatate a fi încălcate și, implicit, cu decizia Curții Constituționale, ale cărei considerente și dispozitiv sunt general obligatorii.

Încuviințarea executării silite – condiție esențială în angrenajul formalităților prealabile începerii executării silite propriu-zise – constituie o etapă care își pune amprenta asupra întregii proceduri de executare silită. În considerarea funcției procesuale a acestei proceduri prealabile și a implicațiilor sale asupra executării silite în ansamblul său, constatarea neconstituționalității dispozițiilor art. 666 NCPC face necesară nu doar punerea de acord a acestei norme cu dispozițiile Legii fundamentale, ci și operarea modificărilor și corelațiilor necesare cu alte reglementări conexe cuprinse în NCPC și în alte acte normative.

Soluția jurisprudențială amintită impune o intervenție legislativă imediată, având în vedere că, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituția României, republicată, de la data publicării deciziilor Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale vor fi suspendate de drept, urmând a-și înceta efectele juridice la 45 de zile de la publicare dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției.

Lipsa unor norme specifice privind competența și procedura de încuviințare a executării silite de către instanțele judecătorești, care să însoțească efectele prevăzute în considerentele deciziei mai sus menționate, ar accentua vidul legislativ generat de constatarea neconstituționalității dispozițiilor art. 666 din noul Cod de procedură civilă, cu consecința apariției unei practici judiciare neunitare în materie, fiind necesară conferirea unui efect imediat normelor privind competența și procedura de încuviințare a executării silite de către instanțele judecătorești.

Starea de incertitudine juridică, cu consecințe grave pe planul soluționării

proceselor civile aflate în faza de executare silită - constând în afectarea drepturilor procesuale ale participanților la procedurile de executare silită și punerea instanțelor judecătorești în situația de a judeca în lipsa unor reguli specifice vizând competența și procedura de soluționare în materia încuviințării executării silite -, ar putea fi amplificată în lipsa unei intervenții legislative imediate. În plus, un demers legislativ ordinar nu ar putea fi finalizat până la data expirării termenului de 45 de zile de la publicarea deciziilor Curții Constituționale mai sus menționate.

Reglementarea situației extraordinare nu poate fi amânată, impunându-se, cu necesitate, promovarea, de urgență, a unor soluții legislative privind competența și procedura de încuviințare a executării silite, în scopul instituirii controlului judecătoresc preventiv asupra declanșării executării silite propriu-zise, asigurându-se astfel garanțiile de imparțialitate și independență specifice numai instanțelor judecătorești.

2. Schimbări preconizate

I. Pentru conformarea cu exigențele Legii fundamentale, prin proiect se propune o schimbare conceptuală în privința formalităților premergătoare începerii executării silite propriu-zise, în sensul atribuirii, în competența instanțelor judecătorești, a soluționării cererilor de încuviințare a executării silite. Totodată, se propune eliminarea investirii cu formulă executorie, ca procedură de sine stătătoare, cu mențiunea că formula executorie va fi cuprinsă în partea finală a încheierii de încuviințare a executării silite pronunțată de instanța judecătorească.

Soluția legislativă propusă în proiect prezintă avantajul simplificării formalităților prealabile începerii executării silite propriu-zise, cu instituirea însă a controlului judecătoresc *a priori* asupra declanșării procedurii de executare silită, ca garanție adecvată și eficientă a dreptului la un proces echitabil.

Propunerea de reglementare echivalează, în fapt, cu revenirea, în privința formalităților premergătoare declanșării executării silite propriu-zise, la sistemul consacrat de NCPC, anterior amendării sale prin Legea nr. 138/2014, constând, în esență, în încuviințarea executării silite de către instanța judecătorească competentă prin încheiere care, cuprindea, în partea sa finală, formula executorie.

Soluționarea cererilor de încuviințare a executării silite urmează să fie atribuită în competența instanței de executare. Și în ceea ce privește regimul căilor de atac se propune revenirea la sistemul instituit de NCPC, anterior amendării sale prin Legea nr. 138/2014, în sensul că:

- încheierea de admitere a cererii de încuviințare a executării silite nu este supusă niciunei căi de atac, însă poate fi cenzurată în cadrul contestației la executare silită, introdusă în condițiile prevăzute de lege; rămân aplicabile dispozițiile art. 712 alin. (3) NCPC referitoare la posibilitatea de a cere, pe calea contestației la executare, anularea încheierii prin care s-a admis cererea de încuviințare a executării silite, dacă a fost dată fără îndeplinirea condițiilor legale;

- încheierea de respingere a cererii de încuviințare a executării silite poate fi atacată numai cu apel exclusiv de creditor.

Instituirea controlului judecătoresc *a priori* asupra începerii executării silite propriu-zise și, complementar, eliminarea investirii cu formulă executorie, ca procedură de sine stătătoare, sunt de natură să ofere garanțiile procedurale necesare în scopul respectării exigențelor dreptului la un proces echitabil și asigurării imparțialității și independenței, atribute specifice numai instanțelor judecătorești, în acord cu considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 895 din 17 decembrie 2015.

II. Pentru corelare cu noua abordare legislativă în materia formalităților premergătoare începerii executării silite propriu-zise se propune și amendarea unor reglementări conexe cuprinse în alte acte normative.

III. Pentru facilitarea tranziției de la vechea la noua reglementare în materie, proiectul include și unele norme tranzitorii și de punere în aplicare.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a *Impactul socio-economic al proiectului de act normativ*

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani			Media pe cinci ani	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor						

veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații Nu sunt.						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ): a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.						
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
6. Alte informații Nu sunt.						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor						

autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
c) Consiliul Economic și Social
d) Consiliul Concurenței
e) Curtea de Conturi
Prezentul proiect de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 87/2016.

6. Alte informații
Prezentul proiect de act normativ a fost avizat de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea Plenului CSM nr. 123/2016.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații
Nu sunt.

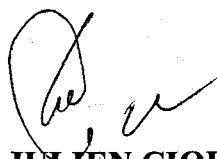
Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații
Nu sunt.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dacian Ciolos', is written over a faint, circular official stamp.

DACIAN JULIEN CIOLOȘ